

Turpina atjaunot dabiskos zālājus Ķemeru Nacionālajā parkā

Publicēts: 29.09.2022.

[Bioloģiskā daudzveidība](#)

[LatViaNature](#)

[Projekti](#)

Lai veicinātu dabisko zālāju straujāku atjaunošanos Ķemeru Nacionālā parka Dundurplavās, Dabas aizsardzības pārvaldes (pārvalde) projekts LIFE-IP LatViaNature turpina izmēģināt Latvijā joprojām maz izmantoto dabisko zālāju atjaunošanas metodi – savvaļas augu sēkļu sēšanu zālāja sugu sastāva daudzveidošanai, izmantojot ar rokām ievāktas plavu augu sēklas.

Pārvaldes eksperte Agnese Priede skaidro, ka dabiskiem zālājiem raksturīgu sēkļu sēšana Dundurplavu masīvā aizsākās 2008. gadā, sākumā nelielos eksperimentālos parauglaukumos, bet kopš 2020. gada jau lielākās platībās talku veidā. Vecākajos sējumos var vērtēt sekmes jau vairāk nekā 10 gadu garumā, bet nesenajos sējumos redzēt pirmos rezultātus.

☞ “Vairākās Eiropas valstīs un citviet pasaulē šī dabisko zālāju atjaunošanas metode izmēģināta un pētīta jau labu laiku. Taču nu jau arī Latvijā neesam vairs gluži iesācēji, esam uzkrājuši praktisku pieredzi,” stāsta A. Priede.

Šogad Dundurplavās iesēts vairāk nekā 15 kg ar rokām vāktu sēkļu no Ķemeru Nacionālā parka un Tukuma novada – gan mitrākiem, gan sausākiem zālājiem piemērots maisījums, ko veido aptuveni 50 augu sugu. Sēklas izsētas ar kultivatoru uzecētos laukumos, uzirdinot augsnes virskārtu. Uzirdināšana pirms sēšanas būtiski palielina sēkļu izdīgšanas iespēju. Citos gados Dundurplavās uzirdināšana veikta arī ar rokas instrumentiem pašu spēkiem, kas nozīmē, ka šo metodi mazākā mērogā var izmantot arī tad, ja nav pieejama atbilstoša tehnika. No apsētajiem laukumiem pēc dažiem gadiem augi var izplatīties tālāk, pamazām ieviešoties visā Dundurplavu masīvā.

Savvaļas augu sēkļu sēšanas mērķis ir palielināt augu sugu daudzveidību Dundurplavās, kas ilgākā laikā ir būtiski arī kukaiņu

dažādības palielināšanai, kā arī turpināt sēšanas metodes praktisku aprobāciju. Dundurplāvās dabiskie zālāji pirms 70 gadiem iznīcināti, ierīkojot plašu meliorāciju un izveidojot sētos zālājus un aramzemes. Visā apkārtnē joprojām dabisko zālāju tikpat kā vairs nav, tāpēc dabisko zālāju sugas šeit ieeļo ļoti lēni. Tā rezultātā Dundurplāvu augājs joprojām ir samērā nabadzīgs, lai arī teritorijas dabiskošanu ir paveikts ļoti daudz.

99 Agnese Priede uzsver, ka ir svarīga ne tikai teorija, bet arī praktiska pieredze: “Dabisko plāvu sēšanas idejas aizsākumā būtisks apsvērums bija, lai metode būtu īstenojama ne tikai lielos dabas atjaunošanas projektos, bet arī katrā saimniecībā, katrā dārzā. Tātad – lai to varētu īstenot katrs, kuram ir interese, vēlme un zināšanas par augiem, neieguldot tajā lielus resursus. Šī pamatdoma nav mainījies. Taču, lai mācītu citus, pašam viss jāizmēģina. Pēdējos trīs gados aicinām sēšanā piedalīties plašāku interesentu loku un stāstām par to sabiedrībai un medijiem, lai pieredze nepaliek tikai dažu cilvēku lokā, bet “izsējas” plašāk.”

Dabisko zālāju platības un kvalitāte Latvijā diemžēl samazinās. Šo skaisto, vērtīgo dzīvotņu saglabāšanai visvairāk nepieciešama regulāra apsaimniekošana – pļaušana un ganišana, kas ir pamatu pamatos. Sēšana ir papildu metode, kas vietās, kur tuvumā dabisko zālāju nav, ļautu ienākt un pēc tam tālāk izplatīties Latvijai un apvidum raksturīgajām dabisko zālāju sugām. Taču arī apsētajās vietās ir svarīgi turpināt pļaut vai ganīt.

2020. gadā līdzīgā veidā sēto vietu novērojumu rezultāti parāda, ka divu gadu laikā gan mitrajā, gan sausākajā daļā jau ir ieviesušās vismaz 30% no iesētajām augu sugām. Līdzšinējā pieredze liecina, ka metode nedod tūlītējus rezultātus, bet vairāku gadu laikā sekmes ir labas.

Plāvu daudzveidības atjaunošana norisinās [iniciatīvā “Daru labu dabai”](#), ko pārvalde īsteno kopā ar Pasaules dabas fondu, ik gadu iesaistot dažādās dabas saglabāšanas aktivitātēs vairāk nekā 1000 brīvprātīgo visā Latvijā.

Projekts “Natura 2000 aizsargājamo teritoriju pārvaldības un apsaimniekošanas optimizācija” (LIFE19IPE/LV/000010 LIFE-IP LatViaNature) tiek īstenots ar Eiropas Savienības LIFE programmas un Valsts reģionālās attīstības aģentūras finansiālu atbalstu. Informācija atspoguļo tikai projekta LIFE IP LatViaNature īstenošanu redzējumu, Eiropas Klimata, infrastruktūras un vides izpildaģentūra nav atbildīga par šeit sniegtās informācijas iespējamo izmantojumu.

<https://www.daba.gov.lv/lv/jaunums/turpina-atjaunot-dabiskos-zalajus-kemeru-nacionalaja-parka>